

Par rudens sesijas darba rezultātiem

Saeimas rudens sesija no 2017. gada 4. septembra līdz 2017. gada 27. decembrim.

Juridiskā komisija rudens sesijā sanākusi uz 29 sēdēm.

Joprojām darbojas divas Juridiskās komisijas apakškomisijas – **Tiesu politikas apakškomisija** un **Krimināltiesību politikas apakškomisija**, kas regulāri sanāk katru nedēļu un detalizēti izskata apjomīgus likumprojektus, tādus kā “Grozījumi Civilprocesa likumā”, “Grozījumi “Likumā par tiesu varu””, “Administratīvo pārkāpumu procesa likums”, “Grozījumi Krimināllikumā”, “Grozījumi Kriminālprocesa likumā” un tml. Tāpat **Tiesu politikas apakškomisija** šajā sesijā ir skatījusi vairākus organizatoriski praktiskus jautājumus, kā, piemēram, Civilprocesa likuma piemērošanas prakse, par tiesu noslodzes mazināšanu, par valsts vienotā jurista kvalifikācijas eksāmena ieviešanu, kā arī ex-post kontrole par pieņemtajiem likumiem.

Krimināltiesību politikas apakškomisija pirms trešā lasījuma ir sākusi skatīt Administratīvo pārkāpumu procesa likumu ar 224 iesniegtiem priekšlikumiem.

Tiesu politikas apakškomisija rudens sesijā ir sanākusi uz 6 sēdēm un Krimināltiesību politikas apakškomisija rudens sesijā ir sanākusi uz 12 sēdēm.

Juridiskās komisijas izveidotā darba grupa darbam ar grozījumiem Saeimas kārtības rullī savu darbu šajā sesijā ir atkal atsākusi un izskatījusi vairāk kā 60 priekšlikumus par grozījumiem Saeimas kārtības rullī uz otro lasījumu.

Juridiskā komisija rudens sesijā ir izveidojusi vēl vienu darba grupu, kas strādās ar iespējamajiem grozījumiem Latvijas Republikas Satversmē.

Juridiskā komisija rudens sesijā ir skatījusi 16 likumprojektus pirms pirmā lasījuma, 13 – pirms otrā lasījuma, tajā skaitā Valsts budžeta projektu 2018. gadam par tiesībaizsardzības iestādēm un 13 – pirms trešā lasījuma, 2 likumprojektus – pirms iesniegšanas Saeimā un vienu likumprojektu “Grozījumi likumā “Par tiesu varu”” pirms otrreizējas caurlūkošanas.

Tāpat Juridiskā komisija rudens sesijā ir skatījusi 22 lēmuma projektus par tiesnešu iecelšanu, apstiprināšanu, atbrīvošanu no amata, kā arī vienu lēmuma projektu par atļauju uzsākt kriminālvajāšanu pret tiesnesi.

Rudens sesijā kā likumi ir pieņemti **11** Juridiskajā komisijā skatītie likumprojekti.

Par svarīgākajiem likumu grozījumiem rudens sesijā:

– **Civilprocesa likumā** –

1. 2017.gada 22.jūnijā Saeima pieņēma grozījumus **Civilprocesa likumā** saistībā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2014. gada 3. aprīļa Direktīvu 2014/42/ES par nozieguma rīku un noziedzīgi iegūtu līdzekļu iesaldēšanu un konfiskāciju Eiropas Savienībā pārņemšanu. Likums papildināts ar jaunām normām, kas vērstas uz mantas konfiskācijas kā papildsoda izpildes pilnveidošanu un paredz tieši mantas konfiskācijai pielāgotu procesuālo kārtību: “Kustamās mantas konfiskācijas izpildes kārtība”, „Naudas līdzekļu konfiskācijas izpildes kārtība” un „Nekustamā īpašuma konfiskācijas izpildes kārtība”. Precizēta 82.nodaļa, kas ievieš izmaiņas attiecībā uz starptautisko civilprocesuālo sadarbību dokumentu izsniegšanā, kas paātrinās atsevišķu pārrobežu civillietu izskatīšanas laiku, kā arī paredz atcelt valsts nodevu pieteikumiem par adopcijas apstiprināšanu.

2. 2017.gada 1.jūnijā Saeimā pieņemtie grozījumi **Civilprocesa likumā** galvenokārt ir saistīti ar Saeimā 2016. gada 22. decembrī ir pieņemto likumu “Grozījumi Maksātnespējas likumā” un paredz izmaiņas tiesiskās aizsardzības procesa regulējumā.

3. 2017.gada 19.oktobrī Saeimā tika pieņemti grozījumi **Civilprocesa likumā** ar mērķi ieviest Direktīvas 2014/104/ES prasības. Likums tiek papildināts ar jaunu nodaļu “30.⁶ nodaļa. *Lietas par zaudējumu atlīdzināšana par konkurences tiesību pārkāpumiem*”.

4. Likumprojekts “**Grozījumi Civilprocesa likumā**” (Nr.911/Lp12) pirms trešā lasījuma paredz sprieduma pasludināšanas kārtības izmaiņas; ieviest advokāta procesu atsevišķās civillietu kategorijās jau no pirmās instances (82.¹ pants); ka par blakussūdzību maksājama drošības nauda; papildināt Civilprocesa likuma nodaļa 77.¹ “Lietas par bērnu prettiesisku pārvietošanu pāri robežai uz ārvalsti vai aizturēšanu ārvalstī”, lai izpildītu Hāgas 1980.gada 25.oktobra Konvencijas par bērnu starptautiskās nolaupīšanas civiltiesiskajiem aspektiem 15.panta prasības.

5. Juridiskās komisijas izskatīšanā pirms otrā lasījuma ir likumprojekts “**Grozījumi Civilprocesa likumā**” (Nr.1072/Lp12). Likumprojektā ietvertie grozījumi skar trīs jautājumu blokus:

- brīdinājuma par maksājuma saistības piespiedu izpildīšanu (CPL 50.¹ nodaļa) piegāde ar zvērināta tiesu izpildītāja starpniecību;

- CPL 71.nodaļā “Piedzīņas vēršana uz kustamo mantu” ietvertā tiesiskā regulējuma pilnveide. Ar grozījumiem likumā paredzēts samazināt iespēju negodprātīgi izmantot izpildes procesu, pilnveidot kustamas mantas apķīlāšanas kārtību, mainīt kustamas mantas pārdošanas kārtību;

- CPL papildināšana ar 73.¹ nodaļu “Piedzīņas vēršana uz apbūves tiesību”. Tajā noteikta īpaša kārtība kuģu, bezķermenisku lietu, reģistrācijai pakļautu lietu, kā arī lietu, kuru apgrozība ir ierobežota, apķīlāšanai un pārdošanai atbilstoši katra lietu veida īpatnībām. Paredzēta iespēja mantas nodot glabāšanai arī juridiskai personai. Tiek stiprināta mantas glabātāja atbildība.

– Likumā “Par tiesu varu” –

6. Saeimā 2017. gada 2. novembrī pieņemts likums **“Grozījumi likumā “Par tiesu varu”** un 2017. gada 10. novembrī Valsts prezidents likumu atgriež atpakaļ otrreizējai caurlūkošanai. Iesniegtie priekšlikumi likumā tika skatīti Juridiskās komisijas 2017. gada 28. novembra sēdē. Likuma izskatīšana tika atlikta līdz 2018. gada 9. janvāra Juridiskās komisijas sēdei. Saeimā likumu izskatīs 2018. gada 18. janvārī.

– Krimināllikuma un Kriminālprocesa jomā –

7. 2017.gada 21.septembrī Saeima pieņēma par steidzamu atzīto likumu **“Grozījumi likumā “Par Krimināllikuma spēkā stāšanās un piemērošanas kārtību”**”. Ar likumu tiek papildināts, aizliegto sevišķi bīstamu narkotisko vielu un tām pielīdzināto psihotropo vielu, kuru nelegāla aprīte un ļaunprātīga lietošana apdraud veselību, saraksts.

8. 2017.gada 28 .septembrī Saeima pieņēma likumu **“Grozījumi Kriminālprocesa likumā”**, kas saistībā ar grozījumiem likumā “Par Valsts ieņēmumu dienestu” paredz jaunas izmeklēšanas iestādes un jauna operatīvās darbības subjekta izveidi.

9. 2017.gada 30.novembrī Saeima pieņēma likumu **“Kriminālprocesā un administratīvo pārkāpumu lietvedībā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanas likums”**. Likums paredz nodrošināt privātpersonai Satversmē noteiktās tiesības uz atbilstīgu atlīdzinājumu par zaudējumu un nemantisko kaitējumu, kas tai nodarīts kriminālprocesā vai administratīvā pārkāpuma lietvedībā iestādes, prokuratūras vai tiesas prettiesiskas vai nepamatotas rīcības dēļ.

10. Krimināltiesību politikas apakškomisija ir strādājusi ar likumprojektu "**Grozījumi Kriminālprocesa likumā**" (Nr.1000/Lp12), kurš paredz kriminālprocesa izmeklēšanas vienkāršošanu. Krimināltiesību politikas apakškomisija šim likumprojektam ir veltījusi sešas apakškomisijas sēdes un atbalstījusi likumprojekta virzību izskatīšanai Juridiskajā komisijā pirms otrā lasījuma.

– **Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā** –

11. Saeimā 2017. gada 9. novembrī pieņemtajā likumā "**Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā**" paredzēts regulējums, kas ļauj personu, kura ir atzīta par cietušo cilvēku tirdzniecības gadījumā, atbrīvot no administratīvās atbildības par administratīvajiem pārkāpumiem, kurus tā ir izdarījusi cilvēku tirdzniecības laikā, proti, no brīža, kad persona tika pakļauta ekspluatācijai līdz brīdim, kad tā ir atzīta par cietušo, un ir beidzies cilvēku tirdzniecības/ekspluatācijas gadījums. Tiek paredzēts, ka administratīvā pārkāpuma lietā par emocionālu vardarbību pret bērnu Valsts policijas amatpersonai ir tiesības pieprasīt elektronisko sakaru komersantam, lai tas atklāj un izsniedz Elektronisko sakaru likumā noteiktajā kārtībā saglabājamus datus.

– **Notariāta likumā un Tiesu izpildītāju likumā** –

12. Pirmajā lasījumā pieņemti likumprojekti "**Grozījumi Notariāta likumā**"(Nr.1083/Lp12) un "**Grozījumi Tiesu izpildītāju likumā**" (Nr. 1084/Lp12). Abos likumprojektos tiek izdarīti grozījumi saistībā ar rajonu (pilsētu) tiesu teritoriju reformu, ar organizatoriskiem jautājumiem tiesu izpildītāju un notāru kolēģijās. Likumprojekts "Grozījumi Tiesu izpildītāju likumā" paredz izmaiņas tiesu izpildītāja palīga kandidāta institūta tiesiskajā regulējumā, paredz tiesības disciplinārlietu komisijai pagarināt lēmuma pieņemšanas termiņu un precīzē termiņu, kādā no parādnieka piedzītie naudas līdzekļi pārskaitāmi piedzinējam. Grozījumi Notariāta likumā paredz stiprināt zvērinātu notāru atbildības jautājumus, ieviest elektroniskos apliecinājumus, ieviest zvērināta notāra palīga eksāmenu.

– **Nekustamo īpašumu piespiedu atsavināšana** –

13. Juridiskā komisija joprojām strādā ar nekustamo īpašumu piespiedu atsavināšanas likumiem. Pašlaik Juridiskajai komisijai ir jāskata divi likumprojekti par piespiedu atsavināšanu un vienā no tiem ir iekļauti vairāki īpašumi un to saraksts vēl tiks papildināts.

